

ROLNIK

TYGODNIK DLA GOSPODARZY WIEJSKICH

ORGAN C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO

POD REDAKCJĄ

D^{RA} JANA PAYGERTA

ROCZNIK 45. — TOM LXXXIV. ZA II. PÓŁROCZE 1912.

LWÓW

NAKŁADEM C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO
CZCIONKAMI DRUKARNI JAKUBOWSKIEGO I SP.

1912

SPIS RZECZY

w Roczniku XLV., w Tomie LXXXIV. „Rolnika“

za drugie półrocze r. 1912.

Artykuły oznaczone gwiazdką, znajdują się w rubrykach: „Drobne wiadomości“ lub „Z piśmiennictwa rolniczego“.

I. Artykuły treści ogólnej i ekonomicznej.

	Strona
<i>Anson Edward</i> : Sprawozdanie z pól doświadczalnych torfowych kraj. stacji ekonomiczno-rolniczej w Dublanach. Nr. 43. Str. 619, Nr. 44. Str. 637, Nr. 45. Str. 660, Nr. 46.	681
<i>A. M.</i> : W kwestji ustanowienia rolniczych rzeczoznawców przy powiatowych władzach administracyjnych. Nr. 48.	715
<i>Blauth Jan Dr. Prof.</i> : Śladem kropli wody. Nr. 40. Str. 571, Nr. 42. Str. 605, Nr. 44. Str. 641, Nr. 46. Str. 683, Nr. 48. Str. 714, Nr. 49. Str. 729, Nr. 50. Str. 751, Nr. 51.	770
<i>Florkiewicz J. F.</i> : Roentgenografia podatkowa. Nr. 29.	452
<i>Górski Marjan Dr.</i> : Komunikat kraj. stacji dośw. chem. roln. w sprawie pasz treściwych. Nr. 39.	563
„ „ O paszach treściwych. Nr. 48. Str. 707. Nr. 49.	723
<i>Hołobóg Tadeusz</i> : Zboże a brylanty. Nr. 36.	515
<i>J. Z. Dr.</i> : Uwagi nad wpływem gościńców na rentowność gospodarstwa. Nr. 49.	731
<i>Kawecki Zdzisław</i> : Znaczenie buraków cukrowych w rolnictwie. Nr. 29.	451
<i>Komornicki Stanisław</i> : Uwagi nad odczytem pp. L. Epsteina i H. Gebethnera: Nowe poglądy na sposoby stosowania nawozów sztucznych. Nr. 49.	725
<i>Łada Zygmunt</i> : Nasze kooperatywy. Nr. 38.	539
„ „ O najwygodniejszych obszarach gospodarstw. Nr. 44. Str. 635, Nr. 46. Str. 677, Nr. 48.	710
<i>Myszkowski Ad. Fr.</i> : Przed wpisami na wyższe szkoły rolnicze. Nr. 37.	523
<i>Neuman Józ. Jan</i> : Kursa rolnicze dla wojska. Nr. 42.	603
<i>N. N.</i> : Znaczenie świata ptaków w gospodarstwie. Nr. 33. Str. 490, Nr. 34.	498
<i>N. S.</i> : Największa własność rolna jako kolonia karna w Szwajcarii. Nr. 38.	547
„ „ Ochrona cłowa a ceny ziemi. Nr. 41.	593
„ „ Niebezpieczeństwo ze strony Mezopotamji. Nr. 44.	648
<i>Ochenkowski Andrzej</i> : Odwet na wywłaszczenie. Nr. 44.	644
<i>Oryng Tadeusz Dr.</i> : Rozbiór gleby czy rozbiór pło- nu. Nr. 39.	555
<i>Pałędzki J. M.</i> : Papiery państwowe między lud. Nr. 28.	439
„ „ Rok procentów. Nr. 30.	463
„ „ Nawóz kulturowy. Nr. 34. Str. 495, Nr. 35. Str. 504, Nr. 36.	511
„ „ Jeszcze nawóz kulturowy. Nr. 41.	587
„ „ Uprzejma propozycja dla instytucji kre- dytowych. Nr. 51.	763
<i>Pawlikowski Dr.</i> : Kłeska rolnicza w jesieni 1912 r. Nr. 50.	743

	Strona
<i>S. D.</i> : Nowe rozporządzenia w sprawie zmiany ta- ryfy kolejowej na korzyść rolnictwa. Nr. 45.	668
„ „ Rolnictwo a wojna na wschodzie. Nr. 45.	669
„ „ Pierwszy kongres patologji porównawczej. Nr. 51.	775
<i>Turnau Jerzy</i> : Złudzenia. Nr. 33.	487
<i>Wielowieyski H. Dr.</i> : Zanieczyszczanie wód i od- nośne ustawodawstwo. (Dok.). Nr. 27.	427
<i>Wróbel Aleksander</i> : Zarys dziejów tomasyny. Nr. 47.	694
<i>Zalasiński Stanisław</i> : Kursa oświatowe gospodar- cze dla włościan. Nr. 31.	471
— Zakademji rolniczej w Dublanach. Nr. 46.	675

II. Uprawa roli i produkcja roślin.

<i>S. W.</i> : Przyczynek do uprawy pszenicy. Nr. 37.	530
<i>Turnau Jerzy</i> : Czy i jak długo w tym roku jeszcze siać oziminę. Nr. 41.	589
<i>T. W. Dr.</i> : W sprawie zbyt wczesnego siewu ozi- min. Nr. 38.	545
— Wezwanie do doświadczeń z oziminami. Nr. 31.	475

III. Meljoracje.

<i>Wielowieyski H. Dr.</i> : Biologiczne oczyszczanie ście- ków miejskich. Nr. 52.	783
<i>Zaremba A.</i> : Nawadnianie. Nr. 31. str. 472, Nr. 32.	479

IV. Nawozy i nawożenie.

<i>Lubański F.</i> : Wyniki zbiorowych doświadczeń, organizowanych przez podolskie Towar- zystwo rolnicze. Nr. 27. str. 430, Nr. 28. str. 444, Nr. 29.	456
* <i>L. P.</i> : Azotan wapniowy. Nr. 51.	778
<i>Miczyński Kazimierz</i> : Odezwa kraj. Stacji doświad- czalnej chemiczno-rolniczej w sprawie zakładania doświadczeń nawozowych, Nr. 35.	503
<i>Pospieszalski Stanisław</i> : O opłacalności nawozów sztucznych. Nr. 52.	795
<i>S. D.</i> : Saletra chilijska czy amoniak. Nr. 42. str. 610, Nr. 43.	624
<i>S. W.</i> : W sprawie saletry chilijskiej. Nr. 30.	464
* „ „ Własności wapna azotowego. Nr. 40.	580

V. Hodowla inwentarzy.

a) Ogólne.

<i>Wygoda Benedykt</i> : Kilka uwag o hodowli wło- ściańskiej. Nr. 45.	663
---	-----

b) Bydło rogate.

<i>Łada Zygmunt</i> : Kilka uwag o hodowli bydła rasy polskiej czerwonej. Nr. 47.	691
<i>Ostaszewski Stanisław</i> : Do artykułu: O bydle pol- skim czerwonym. Nr. 50.	750

	Strona
S. W.: Gospodarstwa wydojowe i wychów bydła rogatego. Nr. 31.	474
c) <i>Konie.</i>	
Obserwator: Stada rządowe. Nr. 40.	574
Farurey. Nr. 52.	789
S. W.: O żywieniu koni chorych i rekonwalescentów. Nr. 29.	453
d) <i>Świnie i owce.</i>	
N. S.: Chów nierogacizny bez mleka i kartofli. Nr. 51.	776
S. D.: Nowoczesny kierunek w hodowli owiec. Nr. 32.	481
Wiśniewski Seweryn: Słowo zachęty do rozszerzenia hodowli świń. Nr. 27.	431
e) <i>Drób i pszczoły.</i>	
Fibich Dr. Prof.: Szkoła chowu drobiu w Zielonej. Nr. 35.	505
L. P.: Kaczka indyjska. Nr. 46.	737
N. S.: Rasy zagraniczne drobiu Plymouth-Rocków. Nr. 39.	560
Victorini Józef: Wystawa drobiu w Gracu. Nr. 51.	764
— Ile miodu wytwarza jedna pszczoła? Nr. 29.	458
f) <i>Ryby.</i>	
W. F. Dr.: Z dziedzin rybactwa i przemysłu rybnego. I. Nr. 38. str. 546., II. Nr. 39. str. 559., III. Nr. 40. str. 577., IV. Nr. 41. str. 594., V. Nr. 42. str. 609., VI. Nr. 44. str. 647., VII. Nr. 45. str. 667., VIII. Nr. 47. str. 699., IX. Nr. 48. str. 717., X. Nr. 49. str. 733., XI. Nr. 50. str. 755., XII. Nr. 51. Str. 773., XIII. Nr. 52.	791
— Wapnienie stawów. Nr. 36.	514
VI. Przemysł rolniczy, handel i maszyny.	
A. M.: Zużytkowanie produktów rolnych przez słoty lub mrozy uszkodzonych na karmę dla zwierząt. Nr. 47.	698
Bigo Władysław: O pługach dwu- i wieloskibowych. Nr. 39.	560
Fedorowicz Aleksander: Kopaczka „Thilo“. Nr. 43.	630
Fedorowicz Tadeusz: Spółka producentów konopii i fabryka przędzy w Borkach Wielkich. Nr. 45.	666
Jasiński Adolf: Z niw i targów chmielowych. Nr. 35. str. 507., Nr. 38.	544
Kotarski Stefan: Pług motorowy systemu „Stock“. Nr. 41.	590
Krusenstern Karol: W obronie galicyjskiego gorzelnictwa. Nr. 37. str. 527., Nr. 38.	541
Nussbaum Izidor: Wiązanka uwag z dziedziny praktycznego gorzelnictwa. Nr. 42. str. 609., Nr. 43.	622
Świeżawski Tadeusz: Pokaz pługów motorowych w Ebreichsdorf. Nr. 50.	746
„ „ Motorowa uprawa roli. Nr. 52.	786
S. D.: Rolnictwo wobec targów światowych. Nr. 49.	735
T. S.: Ziarnołap. Nr. 30.	456
Wilkoś Ferdinand Dr.: Przyrządzanie wina z jagód winnych. Nr. 33.	488
— Nowy siewnik do nawozów sztucznych. Nr. 28.	447
VIII. Fejletony.	
A. Ł.: Oni a my. Nr. 28.	440
A. M.: Rolnicza wycieczka naukowa do południowej Austrii i Wenecji. Nr. 44.	636
Jędrzejowicz Marjan: Wycieczka do Sárvár. Nr. 43.	621

	Strona
Kostka: Listy ze wsi. I. Nr. 36. Str. 512., II. Nr. 37. Str. 524., III. Nr. 38. Str. 540., IV. Nr. 39. Str. 558., V. Nr. 40. Str. 572. VI. Nr. 41. Str. 588., VII. Nr. 42. Str. 604., VIII. Nr. 43. Str. 625., IX. Nr. 45. Str. 656., X. Nr. 47. Str. 692., XI. Nr. 49. Str. 724., XII. Nr. 51.	764
N. S.: Chów koni we Włoszech. Nr. 27.	428
„ „ Hodowla róż. Nr. 42.	606
„ „ Wrażenia rolnika z podróży po Ameryce południowej i środkowej. Nr. 45. Str. 657., Nr. 46. Str. 676., Nr. 47. Str. 694., Nr. 48. Str. 708., Nr. 49. Str. 726., Nr. 50. Str. 744., Nr. 51.	766
Ostoja—Ostaszewski: Pogadanki hipologiczne. XLII. Nr. 32. Str. 480., XLIII. A. Nr. 37. Str. 524., XLIII. B. Nr. 38. Str. 542., XLIII. C. Nr. 39.	558
Pragłowski Józef: Wycieczka do Stassfurtu. Nr. 52.	784
S. D.: Zaaklimatyzowanie w Europie dzikich indyków. Nr. 29.	452

IX. Korespondencje.

Charzewski Bolestaw: Jak złagodzić tegoroczną klęskę elementarną. Nr. 47.	700
„ Do artykułu p. Wygody. Nr. 47.	701
Dobrosławicz: O sezonowych robotnikach. Nr. 43.	629
J. D.: W sprawie regulowania cen zboża. Nr. 39.	562
Jeden z chodowców: O krew orjentalną. Nr. 35.	508
Kaliński Henryk: To i owo ze wsi. Nr. 36.	517
Karczewski Henryk: Drożyzna następstwem prawdziwej klęski ekonomicznych. Nr. 41.	595
Lipkowski Serafin: W sprawie bojkotu firm niemieckich. Nr. 47.	701
L. D.: Dwa środki złagodzenia skutków klęski rolniczej. Nr. 50.	756
Podolak: Jak wygląda na Podolu. Nr. 41.	595
Radziejowski Stanisław: Jeszcze o studjach rolniczych. Nr. 39.	562
Romanowski L.: Do artykułu p. J. Turnaua. Nr. 43.	628
Stanek Wacław: Nasze gospodarstwa bez uprawy cukrowych buraków. Nr. 41.	596
St...: W sprawie pługa motorowego „Stock“. Nr. 44.	649
S. S.: Widoki wywłaszczenia w Galicji. Nr. 46.	685
Turkuł Jan: Jeszcze o klęsce rolniczej. Nr. 49.	738
Turnau Jerzy: Rzędowo czy rzutowo. Nr. 44.	649
„ Pruski „Stock“ czy amerykański „Traktor“. Nr. 45.	670
„ W sprawie hodowli włościańskiej. Nr. 46.	686
„ W sprawie pługów motorowych. Nr. 51.	778
T. P.: Klęski rolnicze a Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń. Nr. 48.	718
Wojakowski Mieczysław: Składanie stert. Nr. 42.	612
Wygoda Benedykt: W obronie własnej i twierdzeń w moim artykule zawartych. Nr. 49.	738
X...r: Zaokrąglenie liczb we wiedzy rolniczej. Kopanie ziemniaków. Nr. 44.	650

X. Bibliografia.

Bigo Władysław: Inż. Z. Chmielowski: Zarys techniki mleczarskiej. Nr. 40.	581
Huppenthal K.: Prof. Stefan Biedrzycki: Walka z Suszą. Nr. 47.	703
Ł. Z.: R. Muck: Prawdziwy Helianthus i jego znaczenie dla rolnictwa, hodowli dziczyzny i warzywnictwa. Nr. 42.	614
Roztworowski Dr. St.: Dr. E. Kostecki: Z współczesnych metod hodowli roślin. Nr. 47.	703
„ Dr. E. Kostecki: Pola porównawcze jako punkt wyjścia dla hodowli i ocena jej postępu. Nr. 48.	719

XI. Rozmaitości.

Albinowska Juliuszowa: Kilka słów o jajach i ich przechowywaniu. Nr. 49.	736
--	-----

	Strona
<i>Albinowska Juliuszowa</i> : O chlebie. Nr. 52.	794
* <i>A. M.</i> : Tępienie babki szerokolistnej. Nr. 47.	701
<i>Chmielewski Zygmunt</i> : Niezmiarka paskowana. Nr. 40.	576
<i>Chrzyszcz Tadeusz Prof.</i> : Ziemniaki zachwycone przez jesienne mrozy w polu. Nr. 46.	679
<i>L. P.</i> : Czego nas nauczyła słota w czasie żniwa. Nr. 50.	754
" " Oddzielenie zrosniętego zboża. Nr. 51.	778
" " Opasanie świń podług najnowszego systemu. Nr. 51.	778
" " Sposób ochraniać ziemi systemem Campbella. Nr. 51.	778
<i>Neumanówna Marja</i> : Praktyczne zabijanie drobiu. Nr. 50.	753
<i>N. S.</i> : O wartości włókna lnianego Nr. 31.	474
" " Żywienie się roślin. Nr. 40.	578
" " Korzyści z ochrony cłowej dla gospodarstw wieśniaczych. Nr. 41.	597
" " Porównanie między wyleganiem naturalnem a sztucznem. Nr. 43.	627
" " Wartość pożywna naci kartoflanej. Nr. 43.	631
" " Atmosfera a potrzeby roślin. Nr. 52.	792
<i>Strzelecki Tadeusz</i> : W jaki sposób ochraniać zbiory w polu w razie długotrwałej słoty. Nr. 39.	563
<i>S. D.</i> : Automatyczne podlewanie. Nr. 27.	433
" " Szybka pomoc na gorączkę u krów po ocieleniu. Nr. 27.	134
" " Szkody spowodowane przez burze. Nr. 28.	440
" " Strata na ciężarze u bydła opasowego w drodze z miejsca hodowli do miejsca zbytu. Nr. 28.	443
" " Stawianie stert zboża i słomy. Nr. 28.	447
" " Pomidor. Nr. 34.	498
" " Czynniki współdziałające przy kiełkowaniu. Nr. 37.	541
" " Wywóz bydła na chów przeznaczanego z Anglii. Nr. 41.	593
" " Suszenie i zużytkowanie wilgotnego i zrosniętego zboża. Nr. 44.	64
" " Zużytkowanie słomy z maku. Nr. 44.	650
" " Międzynarodowy instytut rolniczy. Nr. 45.	670
" " Jakie są sposoby dobrego przyrządzania paszy na zimę. Nr. 47.	700
" " Rośliny wodne z punktu widzenia hodowli ryb. Nr. 48.	719
" " Zalety chmielu. Nr. 50.	757
" " Rolnicy, obchodźcie się starannie z owsem. Nr. 50.	757
" " Opasanie.	757
* <i>S. W.</i> : Szadz odziomków zboża. Nr. 28.	446
" " Uszkodzenie nasienia przez młócenie na młocarni. Nr. 37.	533
" " Czy torf jest dobrą ściółką dla świń? Nr. 37.	533
" " Konserwowanie świeżych jaj w niskiej temperaturze. Nr. 37.	533
" " Zwalczenie pędraków. Nr. 41.	597
" " O wyrobie jabłeczniaka. Nr. 44.	644
" " Nowy sposób tępienia szarańczy latającej. Nr. 44.	651
<i>Turnau Lucjan</i> : Jak przechowywać nadmarznięte buraki i ziemniaki? Nr. 42.	613
* <i>Z. Ł.</i> : Do jakiej głębokości należy wysiewać superfosfat przy uprawie zboża. Nr. 37.	533

	Strona
" " Leczenie dezynferji zwierząt Yoghurtem. Nr. 37.	534
" " Słota a sprzęt otawy. Nr. 38.	548
" " Nowy pasożyt drzew owocowych. Nr. 39.	563
" " O zużytkowaniu opadliny. Nr. 39.	563
" " O zwalczaniu grzlicy bydłowej. Nr. 39.	564
" " O wypadkach otrucia bydła. Nr. 40.	580
" " O przechowywaniu kartofli. Nr. 41.	598
" " O sposobach poprawienia własności zepsutego siana. Nr. 42.	613
" " O pasażu bydła rogatego. Nr. 42.	613
" " Wpływ organicznych i nieorganicznych związków fosforu na mleko. Nr. 43.	631
" " O szkodniku szczep jabłkowych. Nr. 43.	631
" " O ubezpieczeniu inwentarza. Nr. 44.	650
" " O strawności rozmaitych substancji, zawierający fosforan wapniowy. Nr. 44.	650
* — Przyorywanie owsa. Nr. 28.	446
* — Wróble jako przenośniki zarazków pryszczycy. Nr. 28.	447
* — Dynamit na usługach rolnictwa. Nr. 30.	467
* — Zraszanie pól. Nr. 30.	467
* — Gipsowanie jako środek zapobiegawczy przeciw rdzy. Nr. 30.	468
* — Parchy u koni. Nr. 32.	484
* — Drożdże jako środek na niepłodność krów. Nr. 32.	484
* — Co należy sądzić o rzędownym siewie sztucznych nawozów. Nr. 37.	534
* — O kopaniu buraków. Nr. 41.	597
* — Przechowywanie buraków pastewnych. Nr. 41.	597
* — Z Oddziału ochrony roślin w Dublanach. Nr. 41.	598
* — Jeszcze o kiszonkach i potrawach. Nr. 41.	598
* — W jaki sposób można usunąć z makuchem i otrębów znajdujące się w nich gwoździe i kawałki drutu. Nr. 41.	598
* — Wskazówki przy chorobach drobiu. Nr. 44.	651
* — Rozwój instytucji dla ubezpieczenia bydła w Austrii. Nr. 45.	670
* — Jak usunąć z ziarna woń stęchlizny. Nr. 46.	686
* — Działanie kwaśnego siana na organizm zwierzęcy. Nr. 47.	701
* — Rzędowny czy szerokorzutny siew żyta. Nr. 47.	701
* — Wartość amerykańskich pługów automobilowych fabryki Thomson Breese i Comp. Nr. 47.	702
* — Kolka u koni. Nr. 48.	718
* — Liszaj u bydła rogatego i leczenie tegoż. Nr. 48.	718
* — Siarka przy przechowywaniu ziemniaków. Nr. 49.	738
* — Wpływ wody na produkcję mleka. Nr. 49.	739
* — Działanie czerwonych promieni na mleko. Nr. 49.	738
* — Hodowla dębowych jedwabników. Nr. 50.	757

XII. Wspomnienia pośmiertne.

<i>P. Dr. J.</i> : Ś. p. Adam Łastawiecki. Nr. 37.	531
— Ś. p. Władysław Tyniecki. Nr. 44.	655
— Ś. p. Księżę Jerzy Czartoryski. Nr. 52.	796

